

Nr 72.

Av herr **Adolfsson m. fl.**, om tullfrihet och skattelättnader för vissa terränggående, för försvaret lämpade motorfordon.

I anledning av motionerna I: 55 och II: 70 vid 1951 års riksdag om restitution av tull å vissa för militärt bruk lämpliga terrängbilar, som av enskilda införas i landet, uttalade bevillningsutskottet i betänkande nr 22 bland annat följande.

Den utredning, som utskottet i anledning av nämnda motioner verkställt, hade otvivelaktigt givit stöd åt motionärernas uppfattning, att en ökning av antalet jeepar inom landet särskilt ur försvarssynpunkt vore önskvärd. Det ökade behov av jeepar, som kunde anses föreligga, sammanhängde givetvis även med det förhållandet, att hästbeståndet i vårt land under de senare åren starkt minskat. Utskottet fann det emellertid vara tveksamt, huruvida den metod att stimulera anskaffningen av jeepar, som motionärerna föreslagit, vore den lämpligaste. Ett tullrestitutionsförfarande under angivna förutsättningar syntes vara en omständlig procedur, och generaltullstyrelsen hade även i sitt yttrande anfört vissa omständigheter, som talade mot en sammankoppling av eventuella stödåtgärder med fordonens tullbeskattnig. Anskaffning av jeepar i tillräckligt antal för försvarsändamål måste vidare anses vara i första hand en militär angelägenhet. I enlighet med utskottets hemställan föranledde motionerna icke någon riksdagens åtgärd.

Vid den utredning, som av utskottet företagits, hade yttrande inhämtats bland annat från arméförvaltningens tygavdelning. Tygavdelningen, som livligt tillstyrkt bifall till förslaget, hade därvid anfört, att då det ur allmän försvarsberedskapssynpunkt framstode som synnerligen angeläget, att landet ägde största möjliga tillgång på även större terrängbilar (två- eller fleraxeldrivna motorfordon) och bandtraktorer över 3 ton, även dessa typer enligt tygavdelningens mening borde ifrågakomma till tullrestitution.

Det torde sålunda vara till fullo klarlagt att försvarets behov av terränggående motorfordon är stort och att detta behov sannolikt kommer att öka i takt med den skeende moderniseringen av de militära förbanden. Av naturliga skäl kunna emellertid icke redan i fredstid till försvaret anskaffas alla de motorfordon, som komma att behövas. Det är under sådana förhållanden ett försvarsintresse av stor angelägenhetsgrad att för försvaret lämpliga fordon finnas inom landet för att i händelse av mobilisering kunna uttagas till försvaret. En god tillgång på terränggående fordon är härvid, som av tygavdelningen framhållits, av särskilt värde. De högre anskaffnings- och

driftkostnaderna för dessa fordon liksom den omständigheten att de terränggående egenskaperna äro av mera begränsat intresse inom den civila företagsamheten medföra emellertid att tillgången på sådana fordon, uttagbara för krigsmaktens behov, är relativt begränsad. De åtgärder som kunna vidtagas för att stimulera en civil anskaffning av terränggående motorfordon synas därför angelägna ur försvarsberedskapssynpunkt. En sänkning av anskaffningskostnaderna liksom av de löpande kostnaderna för fordons typerna i fråga skulle enligt vårt förmenande komma att medföra en ökad civil anskaffning av dem. Med hänsyn till att någon inhemsk fredsproduktion av de fordonstyper, som närmast ifrågakomma, icke torde förefinnas annat än direkt för försvarets behov synes det därför motiverat att för att minska anskaffningskostnaderna för enskilda köpare medgiva tullfrihet för terränggående motorfordon av militärt lämpliga typer. En ytterligare åtgärd, som torde komma att befrämja civil anskaffning av motorfordon av omskrivna typer, torde vara att dessa placeras i en lägre skatteklass än den de enligt nu gällande viktbestämmelser i likhet med vanliga motorfordon hänföras till.

De här angivna åtgärderna för att befrämja civil anskaffning av för krigsmakten lämpliga terränggående motorfordon synas oss kunna givas så enkel utformning att någon erinran däremot icke skall kunna resas av procedurhänsyn. Samtidigt synas oss allmänna försvarsberedskapssynpunkter bliva tillgodosedda utan ianspråktagande av anslagsmedel, varvid icke heller kronans fiskaliska intressen torde komma att bliva i större utsträckning eftersatta.

Förslag till detaljutformning av bestämmelser om vilka motorfordonstyper, som i förevarande hänseende böra avses erhålla förmånsställning, torde böra utarbetas av vederbörande militära myndigheter.

Då vi tro att man genom här föreslagna åtgärder kommer att avsevärt tillgodose försvarets intressen och då enligt vårt förmenande de anförda synpunkterna snarast borde vinna beaktande finna vi det önskvärt att en utredning av berörda frågor omgående kommer till stånd. De militära myndigheterna torde säkerligen ha en så klar överblick över spörsmålet i fråga att ett förslag från deras sida kan planläggas utan onödig tidsutdräkt, varför förslag beträffande frågan om tullfrihet för omskrivna motorfordon borde kunna framläggas redan för innevarande års riksdag. Frågan om skattelättnader för terränggående motorfordon torde däremot lämpligen böra upptagas till behandling i samband med det förslag till beskattning av motorfordon, varom utredning pågår.

Under hänvisning till det anförda hemställa vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära dels att utredning om tullfrihet för vissa terränggående, för

försvaret lämpade motorfordon snarast måtte företagas och att förslag härom måtte föreläggas innevarande års riksdag, dels att frågan om skattelättnader för terränggående motorfordon, lämpliga för militärt bruk, måtte beaktas vid framläggande av förslag till nya bestämmelser rörande beskattning av motorfordon.

Stockholm den 19 januari 1952.

Holger Adolfsson.

Gunnar Ericsson

Jean Braconier.

Manne Ståhl.

i Näs.
